

## 5. Państwowe fundusze celowe

W rozdziale tym przedstawione zostało omówienie planów finansowych funduszy celowych prezentowanych w załączniku nr 5 do projektu ustawy budżetowej.

W 2008 r. przychody funduszy zaplanowano w wysokości 166.634.825 tys. zł.

Dotacja z budżetu państwa dla funduszy planowana w wysokości 51.126.251 tys. zł stanowi 30,7 % przychodów ogółem.

Najwyższą dotację otrzyma Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, a jej udział w przychodach tego funduszu wyniesie 26,3%. Udział dotacji na uzupełnienie dochodów Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniesie 92,2% jego przychodów.

Dotacja z budżetu państwa dla tych dwóch funduszy stanowi 97,4% dotacji zaplanowanej dla wszystkich funduszy celowych. Planowane na 2008 r. wydatki funduszy celowych w wysokości 165.726.801 tys. zł stanowią 13,2% w relacji do prognozowanego produktu krajowego brutto na 2008 r.

Plan przychodów i rozchodów na 2008 r. poszczególnych funduszy przedstawia poniższe zestawienie:

| w tys. zł                                                          |             |                                |             |
|--------------------------------------------------------------------|-------------|--------------------------------|-------------|
| Wyszczególnienie                                                   | Przychody   | w tym:<br>Dotacja<br>z budżetu | Wydatki     |
| 1                                                                  | 2           | 3                              | 4           |
| Fundusz Ubezpieczeń Społecznych                                    | 132.406.537 | 34.780.298                     | 133.938.463 |
| Fundusz Emerytalno-Rentowy KRUS                                    | 16.259.915  | 14.998.903                     | 16.262.035  |
| Fundusz Prewencji i Rehabilitacji                                  | 32.724      | 5.000                          | 33.044      |
| Fundusz Administracyjny                                            | 511.991     |                                | 517.383     |
| Fundusz Pracy                                                      | 8.176.511   |                                | 5.949.500   |
| Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych                     | 322.601     |                                | 170.204     |
| Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych             | 4.740.682   | 930.000                        | 5.062.393   |
| Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej            | 1.789.100   | 412.050                        | 1.342.650   |
| Centralny Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych                          | 21.941      |                                | 21.941      |
| Państwowy Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym | 24.784      |                                | 24.743      |
| Fundusz Promocji Twórczości                                        | 900         |                                | 1.080       |
| Fundusz Nauki i Technologii Polskiej                               | 46.000      |                                | 46.000      |
| Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów                   | 10.500      |                                | 14.288      |
| Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej                                  | 550.580     |                                | 550.580     |
| Fundusz Promocji Kultury                                           | 131.600     |                                | 131.450     |
| Fundusz Reprywatyzacji                                             | 545.000     |                                | 496.540     |
| Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców                           | 373.123     |                                | 453.609     |
| Fundusz Skarbu Państwa                                             | 76.000      |                                | 83.251      |
| Fundusz Rekompensacyjny                                            | 494.000     |                                | 406.415     |

| 1                                                  |             |            |             |
|----------------------------------------------------|-------------|------------|-------------|
| Fundusz Wsparcia Policji                           | 9.063       |            | 9.105       |
| Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego    | 8.823       |            | 12.701      |
| Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców | 73.807      |            | 169.459     |
| Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej                  | 21.800      |            | 22.301      |
| Fundusz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy     | 1.910       |            | 2.733       |
| Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych                 | 384.933     |            | 384.933     |
| Razem <sup>1</sup>                                 | 166.634.825 | 51.126.251 | 165.726.801 |

<sup>1</sup> Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami

## 5.1. Fundusze związane z ubezpieczeniami społecznymi

Do grupy funduszy związanych z ubezpieczeniami społecznymi możemy zaliczyć:

- 1) Fundusz Ubezpieczeń Społecznych,
- 2) Fundusz Emerytalno-Rentowy,
- 3) Fundusz Prewencji i Rehabilitacji,
- 4) Fundusz Administracyjny.

Do zadań realizowanych przez tę grupę funduszy należy m.in. realizacja zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych, finansowanie świadczeń dla rolników z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, obsługa zadań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia.

Przychody ww. funduszy po wyeliminowaniu przepływów zaplanowano w wysokości 148.831.167 tys. zł, natomiast wydatki zaplanowano w wysokości 150.370.925 tys. zł, co stanowi 90,0% wydatków wszystkich funduszy.

Największą dotację otrzymają z budżetu państwa: Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz Fundusz Emerytalno-Rentowy tj. 49.779.201 tys. zł, co stanowi 97% ogółu dotacji dla funduszy.

### Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Zadaniem Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jako państwowego funduszu celowego, utworzonego na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jest zapewnienie finansowania wydatków związanych z powszechnymi obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym).

Głównym źródłem przychodów Funduszu są wpływy ze składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe). Ponadto na przychody Funduszu

składają się środki rekompensujące kwoty składek przekazanych na rzecz otwartych funduszy emerytalnych, dotacja z budżetu państwa oraz inne przychody.

Przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ze składek na ubezpieczenie społeczne (przypis), po uwzględnieniu obniżenia stopy procentowej składek na ubezpieczenie rentowe do poziomu 6%, oszacowano na 78.460.000 tys. zł, zaś rzeczywiste wpływy składek planuje się na kwotę 77.126.221 tys. zł (tj. 88,7% wpływów ze składek przewidywanych w 2007 r.).

Przychody Funduszu stanowiące refundację z tytułu przekazania składek do OFE zaplanowano w wysokości 17.994.934 tys. zł, a pozostałe przychody własne Funduszu planuje się na kwotę 1.095.431 tys. zł.

Przy konstrukcji projektu planu finansowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na rok 2008 przyjęto następujące założenia:

- 1) od stycznia 2008 r. nastąpi drugi etap obniżania składek na ubezpieczenie rentowe - składka rentowa zostanie obniżona o kolejne 4 pkt procentowe, tj. z 10% do 6% podstawy wymiaru co skutkuje zmniejszeniem wpływów składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i zwiększeniem zapotrzebowania Funduszu na dotację budżetową; w pierwszym etapie działań zmierzających do obniżania pozapłacowych kosztów pracy, wprowadzonych od 1 lipca 2007 r., nastąpiło obniżenie składki rentowej z 13% do 10% podstawy wymiaru,
- 2) w 2008 r. wydatki na świadczenia zlecone Zakładowi do wypłaty (finansowane do końca 2006 r. w ramach dotacji celowej dla Funduszu, np. renty inwalidów wojennych i wojskowych, świadczenia dla kombatanów) będą finansowane z odrębnego rozdziału wydatków budżetowych. Wydatki na świadczenia zlecone wraz z kosztami ich obsługi są planowane w ramach nowo utworzonego rozdziału 75313 Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 3) od roku 2008 nastąpi zmiana zasad waloryzacji emerytur i rent polegająca na przywróceniu waloryzacji corocznej, zgodnie z nowelizacją ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dokonaną przez Sejm RP w dniu 7 września 2007 r. Wskaźnik waloryzacji w danym roku to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym, zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. W roku 2008, od marca, wskaźnik waloryzacji emerytur i rent wyniesie nie mniej niż średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2007 r. w stosunku do 2005 r., zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2007 r. w stosunku do 2005 r. Do kalkulacji wydatków w 2008 r. przyjęto wskaźnik waloryzacji wynoszący 105,6%,

- 4) w 2008 r. nastąpi zakończenie procesu wyrównywania tzw. starego portfela, tj. podwyższania kwoty bazowej do 100% przeciętnego wynagrodzenia tych świadczeń emerytalno-rentowych, które zostały obliczone od kwoty bazowej niższej niż 100%,
- 5) wydłużony zostanie o rok (tj. do końca 2008 roku) okres, w którym będą obowiązywać dotychczasowe zasady nabywania prawa do wcześniejszego przejścia na emeryturę dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed 1 stycznia 1969 r.,
- 6) kwota refundacji dla FUS z tytułu przekazania składek do OFE wyniesie 17.994.934 tys. zł,
- 7) ubytek części składki emerytalnej tytułem odprowadzenia jej do Funduszu Rezerwy Demograficznej wyniesie w 2008 r. 0,35% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne,
- 8) wskaźnik ściągальności składek ukształtuje się na poziomie 98,3%,
- 9) odpis na działalność Zakładu wyniesie 3.371.853 tys. zł.

Wydłużenie o jeden rok okresu, w którym będą obowiązywać dotychczasowe zasady nabywania prawa do wcześniejszego przejścia na emeryturę dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed 1 stycznia 1969 r. to efekt przyjęcia w dniu 7 września 2007 r. przez Sejm RP projektu nowelizacji ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W wyniku tej nowelizacji do dnia 31 grudnia 2008 r. prawo do wcześniejszej emerytury zachowają kobiety, osoby zatrudnione w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, kolejarze oraz nauczyciele, jeżeli do tej daty spełnią niezbędne warunki dotyczące stażu pracy, wieku, pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego lub złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na rzecz budżetu państwa.

Całkowita likwidacja tzw. „starego portfela” w roku 2008 to efekt przyjętej przez Sejm RP w dniu 7 września 2007 r. nowelizacji ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na mocy zmienionych przepisów, od 1 marca 2008 r. emeryci i renciści otrzymają świadczenia policzone na podstawie kwoty bazowej podwyższonej do 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania.

Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami podwyższanie kwoty bazowej do wysokości 100% dla świadczeń przysługujących emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929 r. miało zakończyć się w roku 2010, a dochodzenie do tego etapu przedstawiało się w następujący sposób:

- a) 96% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania - od dnia 1 marca 2008 r.;

- b) 98% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania - od dnia 1 marca 2009 r.;
- c) 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania - od dnia 1 marca 2010 r.

Konieczność podwyższania kwoty bazowej wynika z faktu, iż świadczenia przyznawane w latach 1993-1998 zostały obliczone od kwoty bazowej mniejszej niż 100% przeciętnego wynagrodzenia. Wyrównywanie wysokości świadczeń zostało rozpoczęte w roku 2005, a do 2007 r. zakończone zostały trzy jego etapy.

Dla świadczeń przysługujących emerytom i rencistom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1930 r. kwota bazowa została podniesiona do:

- a) 96,5% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania - od dnia 1 marca 2005 r.;
- b) 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania - od dnia 1 marca 2006 r.

Natomiast dla świadczeń przysługujących emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929 r. od dnia 1 marca 2007 r. kwota bazowa została podwyższona do 94,5% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania.

Przy przedstawionych wyżej założeniach wydatki Funduszu w 2008 r. oszacowano na kwotę 133.938.463 tys. zł.

Podstawową pozycję wydatków Funduszu w kwocie 128.883.305 tys. zł (tj. 96,2% wszystkich wydatków) stanowią wypłaty świadczeń na rzecz ludności (emerytury, renty, dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych, za tajne nauczanie, zasiłki: chorobowe, pogrzebowe, macierzyńskie itp.).

W ramach Funduszu wyodrębnione są cztery fundusze, w podziale na które dokonywana jest wypłata świadczeń:

- 1) fundusz emerytalny, z którego finansowane są wypłaty emerytur – 81.133.008 tys. zł,
- 2) fundusz rentowy, z którego finansowane są wypłaty rent z tytułu niezdolności do pracy, rent szkoleniowych, rent rodzinnych, dodatków do rent rodzinnych dla sierot zupełnych, dodatków pielęgnacyjnych i zasiłków pogrzebowych oraz wypłaty emerytur przyznanych z urzędu zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy – 36.825.663 tys. zł,
- 3) fundusz chorobowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub macierzyństwem – 6.332.718 tys. zł,

- 4) fundusz wypadkowy, z którego finansowane są świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych – 4.591.916 tys. zł.

W granicach określonych w ustawie budżetowej Fundusz może otrzymywać z budżetu państwa dotacje z przeznaczeniem na uzupełnienie środków na wypłaty świadczeń gwarantowanych przez państwo, jeżeli przychody funduszy: emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego nie zapewniają pełnej i terminowej wypłaty świadczeń finansowanych z przychodów Funduszu.

Biorąc pod uwagę planowane w 2008 r. łączne przychody Funduszu w wysokości 96.216.586 tys. zł, obejmujące wpływy składek, refundację składek przekazanych do OFE i wpływy pozostałych przychodów oraz przewidywane wydatki na świadczenia i wydatki bieżące Funduszu w roku 2008 dotacja została zaplanowana w wysokości 34.780.298 tys. zł.

Planowana na 2008 r. dotacja jest wyższa od przewidywanej w 2007 r. o 69,5% głównie ze względu na zmniejszenie przychodów własnych FUS ze składek wynikające z obniżenia składki rentowej, a także ze wzrostu wydatków na świadczenia z tytułu planowanej waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych oraz skrócenie realizacji podwyżek kwoty bazowej do 100% przeciętnego wynagrodzenia.

Dotacja przeznaczona jest na:

- na dotację celową przeznaczoną na pokrycie wydatków finansowanych ze środków budżetu państwa, zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 241.888 tys. zł,
- dotację uzupełniającą, wynikającą z ustawowo zapisanej gwarancji państwa wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego – kwota 34.538.410 tys. zł.

W planie Funduszu na 2008 r. przyjęto, że zobowiązania Funduszu z tytułu zaciągniętych kredytów na koniec 2008 roku wyniosą 570.926 tys. zł, przy zadłużeniu z końca 2007 r. w wysokości 508.070 tys. zł.

### **Fundusz Emerytalno-Rentowy**

Fundusz emerytalno-rentowy działa na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Ubezpieczenia społeczne dla rolników realizuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, która prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

Fundusz emerytalno-rentowy przeznaczony jest m.in. na finansowanie gwarantowanych przez państwo świadczeń z zakresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

Fundusz finansowany jest przede wszystkim z budżetu państwa, bowiem składka płacona przez rolników pokrywa tylko część wydatków. Zgodnie z planem finansowym funduszu na 2008 r. składki stanowić będą zaledwie 7,7% ogółu przychodów funduszu.

Przychody funduszu emerytalno-rentowego zaplanowano w wysokości 16.259.915 tys. zł, z tego:

- 1) dotacja z budżetu państwa (nie obejmuje świadczeń zleconych KRUS do wypłaty) – 14.998.903 tys. zł,
- 2) składki od rolników (oszacowane przy założeniu, że składka kwartalna za każdego ubezpieczonego wynosi 30% emerytury podstawowej i 60% w przypadku rolników lub domowników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą) – 1.244.012 tys. zł,
- 3) pozostałe przychody – 17.000 tys. zł.

Dotacja z budżetu państwa stanowi 92,2% przychodów ogółem funduszu według wpływów i jest wyższa w porównaniu do planu po zmianach w 2007 r. o 1.024.075 tys. zł, tj. o 7,3%.

Przychody funduszu przeznaczone są m.in. na finansowanie:

- emerytur rolniczych oraz rent rolniczych,
- dodatków do emerytur i rent (dodatki pielęgnacyjne, dodatki dla sierot zupełnych),
- zasiłków pogrzebowych rolnych,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne płaconych za rolników i ich domowników.

Biorąc pod uwagę przede wszystkim katalog świadczeń finansowanych ze środków Funduszu, wydatki zaplanowano w wysokości 16.262.035 tys. zł przy uwzględnieniu następujących założeń:

- świadczenia emerytalno-rentowe będą waloryzowane od marca wskaźnikiem waloryzacji 105,6%,
- przeciętna miesięczna liczba emerytur i rent wyniesie w 2008 r. 1.484,5 tys., co oznacza spadek liczby świadczeń o 45,8 tys. w porównaniu z przewidywanym wykonaniem za 2007 r.

Na koniec 2008 r. zaplanowano, że stan funduszu emerytalno-rentowego wyniesie 46.390 tys. zł, w tym: środki pieniężne 15.000 tys. zł, należności 389.971 tys. zł oraz zobowiązania (minus) 618.581 tys. zł.

## Fundusz Prewencji i Rehabilitacji

Fundusz prewencji i rehabilitacji działa na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Fundusz prewencji i rehabilitacji przeznaczony jest na finansowanie bezpośrednich kosztów osobowych i rzeczowych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego związanych z zapobieganiem wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym rolników.

Zadanie to realizowane jest poprzez:

- analizowanie przyczyn wypadków i chorób,
- prowadzenie dobrowolnych nieodpłatnych szkoleń i instruktażu w zakresie zasad ochrony życia i zdrowia w gospodarstwie rolnym oraz postępowania w razie wypadku przy pracy,
- upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach wypadkami przy pracy rolniczej i rolniczych chorobach zawodowych.

Przychody Funduszu zaplanowano w wysokości 32.724 tys. zł, w tym:

- odpis z funduszu składowego – 27.724 tys. zł,
- dotacja z budżetu państwa – 5.000 tys. zł.

Dotacja z budżetu państwa stanowi 15,3% przychodów ogółem funduszu i jest wyższa w porównaniu do 2007 r. o 500 tys. zł, tj. o 11,1%.

Przychodami funduszu mogą być także odsetki od środków na rachunkach bankowych oraz wpływy związane z prowadzeniem działalności w zakresie prewencji i rehabilitacji.

Środki funduszu przeznaczane są m.in. na:

- utrzymanie obiektów prowadzonych przez Kasę w celu realizacji zadań z zakresu prewencji i rehabilitacji,
- finansowanie zadań na rzecz pomocy ubezpieczonym i osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia wykazującym niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym albo zagrożonym taką niezdolnością, w korzystaniu z różnych form rehabilitacji.

Wydatki funduszu zaplanowano w wysokości 33.044 tys. zł z tego:

- wydatki bieżące (w tym wydatki na świadczenia zdrowotne i działania prewencyjne) – 30.344 tys. zł,
- wydatki inwestycyjne – 2.700 tys. zł.

Planowany stan funduszu prewencji i rehabilitacji na koniec 2008 r. wynosi 160 tys. zł.

## Fundusz Administracyjny

Fundusz administracyjny działa na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Fundusz tworzy się z odpisów od funduszu składkowego w wysokości do 9% planowanych wydatków oraz z odpisów od funduszu emerytalno-rentowego w wysokości do 3,5% planowanych wydatków oraz refundacji przez NFZ kosztów związanych z realizacją ubezpieczenia zdrowotnego. W razie wystąpienia niedoboru fundusz administracyjny jest zasilany ze środków funduszu składkowego.

Zdecydowaną większość dochodów funduszu administracyjnego zapewnia odpis od funduszu emerytalno-rentowego, a więc de facto dotacja z budżetu państwa. Przychody funduszu administracyjnego mogą również pochodzić z odsetek od środków na rachunkach bankowych, refundacji z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych kosztów obsługi świadczeń w przypadku zbiegu prawa do świadczeń.

Przychody funduszu z powyższych tytułów zaplanowano w wysokości 511.991 tys. zł, z tego:

- odpis z funduszu emerytalno rentowego – 380.000 tys. zł,
- odpis z funduszu składkowego – 49.904 tys. zł,
- pozostałe przychody – 82.087 tys. zł

(refundacja przez ZUS kosztów obsługi tzw. świadczeń zbiegowych; refundacja kosztów obsługi: ubezpieczeń zdrowotnych, świadczeń kombatanckich, rent strukturalnych, rent socjalnych).

Przychody funduszu finansują m.in.:

- wydatki na pokrycie kosztów poboru składki i wypłaty świadczeń z ubezpieczenia,
- wydatki na obsługę administracyjno-księgową funduszy oraz jednostek organizacyjnych KRUS,
- inwestycje KRUS (obiekty budowlane).

Biorąc pod uwagę katalog zadań finansowanych ze środków funduszu, wydatki zaplanowano w wysokości 517.383 tys. zł, w tym:

- wydatki bieżące – 488.972 tys. zł,
- wydatki inwestycyjne – 23.607 tys. zł.

Wydatki bieżące to w szczególności:

- koszty przekazywania świadczeń (opłaty pocztowe, wydatki na usługi bankowe),
- wypłaty wynagrodzeń (z pochodnymi) dla zatrudnionych przez Kasę,
- zakup materiałów i wyposażenia, zakup energii, zakup usług remontowych, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, różne opłaty i składki.

Ponadto w związku z umową kredytową między Rządem RP a Bankiem Światowym dotyczącą współfinansowania Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich (PPWOW) w wydatkach funduszu administracyjnego zaplanowano 10% wkład własny w wysokości 4.804 tys. zł. Na realizację powyższej umowy kredytowej KRUS będzie otrzymywał środki przeznaczone na reformę administracyjną i usprawnienie systemu informatycznego.

Planowany stan funduszu administracyjnego na koniec 2008 r. wynosi 1.000 tys. zł, z tego środki pieniężne w wysokości 45.285 tys. zł, należności 3.315 tys. zł oraz zobowiązania (minus) 48.000 tys. zł.

## **5.2. Fundusze związane z zadaniami socjalnymi państwa**

Do tej grupy funduszy możemy zaliczyć:

- 1) Fundusz Pracy,
- 2) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 3) Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Do głównych zadań realizowanych przez ww. fundusze możemy zaliczyć: zasiłki dla bezrobotnych łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne, zasiłki przedemerytalne, szkolenia bezrobotnych i środki na aktywizację bezrobotnych, dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz finansowanie składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnianych osób niepełnosprawnych jak również osób niepełnosprawnych podejmujących po raz pierwszy działalność gospodarczą, ochronę roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

W tej grupie funduszy przychody zaplanowano w wysokości 13.239.794 tys. zł, a wydatki 11.182.097 tys. zł.

Zasilenie z budżetu państwa w postaci dotacji otrzymał jeden fundusz w wysokości 930.000 tys. zł.

## Fundusz Pracy

Fundusz Pracy działa na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Stan funduszu na początek 2008 roku wyniesie 1.875.825 tys. zł, z tego: środki pieniężne - 1.765.825 tys. zł, należności – 220.000 tys. zł oraz zobowiązania – 110.000 tys. zł.

Przychody Funduszu Pracy zaplanowano w wysokości 8.176.511 tys. zł. Na przychody Funduszu Pracy składają się:

- składki płacone przez pracodawców za zatrudnionych pracowników oraz składki płacone przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność - 7.752.600 tys. zł,
- środki z budżetu Unii Europejskiej, głównie z tytułu realizacji projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL) oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) – 308.911 tys. zł, w tym dotacja rozwojowa – 81.969 tys. zł,
- pozostałe przychody Funduszu Pracy, przede wszystkim z tytułu odsetek od środków Funduszu Pracy znajdujących się na rachunkach bankowych, odsetek od udzielonych z Funduszu Pracy pożyczek na podjęcie przez bezrobotnych działalności gospodarczej lub utworzenie przez pracodawców dodatkowych miejsc pracy, oraz kar i grzywien z tytułu nieprzestrzegania przepisów ustawy - 115.000 tys. zł.

Wydatki Funduszu Pracy zaplanowano w wysokości 5.949.500 tys. zł.

Z Funduszu Pracy finansowane będą:

- 1) zasiłki dla bezrobotnych i składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłków – 2.083.200 tys. zł, z tego:
  - zasiłki dla bezrobotnych – 1.659.700 tys. zł; przyjęto, że wypłaconych zostanie średniorocznie ok. 253 tys. zasiłków, a przeciętna wysokość podstawowego zasiłku wyniesie 545,60 zł,
  - składki na ubezpieczenia społeczne od zasiłków dla bezrobotnych - 423.500 tys. zł,
- 2) dodatki aktywizacyjne – 117.600 tys. zł, przyjęto, że wypłaconych zostanie średniorocznie 40 tys. dodatków aktywizacyjnych osobom, które w okresie posiadania prawa do zasiłku dla bezrobotnych podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową; przeciętna wysokość dodatku aktywizacyjnego wyniesie 245 zł;

- 3) świadczenia integracyjne (przewidziane w ustawie o zatrudnieniu socjalnym) - 15.000 tys. zł;
- 4) aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu - 3.128.100 tys. zł, z tego:
- wydatki na szkolenie bezrobotnych oraz innych uprawnionych osób - 225.000 tys. zł, z tego: stypendia szkoleniowe dla bezrobotnych do 25 roku życia – 71.000 tys. zł ( stypendia – 54.500 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne 16.500 tys. zł), dodatki szkoleniowe - 20.000 tys. zł oraz koszty szkolenia - 134.000 tys. zł,
  - prace interwencyjne - 200.000 tys. zł (wynagrodzenia - 169.800 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne - 30.200 tys. zł),
  - roboty publiczne - 150.000 tys. zł (wynagrodzenia - 127.300 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne - 22.700 tys. zł),
  - prace społecznie użyteczne – 33.000 tys. zł,
  - staże zawodowe bezrobotnych do 25 roku życia - 1.086 tys. zł: stypendia – 832.900 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne od stypendiów – 253.200 tys. zł,
  - przygotowanie bezrobotnych do wykonywania zawodu u pracodawcy – 350.000 tys. zł, stypendia – 268.400 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne od stypendiów – 81.600 tys. zł,
  - kontynuowanie nauki przez bezrobotnych w wieku do 25 lat oraz nie posiadających kwalifikacji – stypendia – 12.000 tys. zł,
  - wynagrodzenia i składki za młodocianych pracowników - 185.000 tys. zł (wynagrodzenia - 157.000 tys. zł, składki na ubezpieczenia społeczne - 28.000 tys. zł),
  - wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy – 250.000 tys. zł (w tym zakupy inwestycyjne - 150.000 tys. zł)
  - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych - 560.000 tys. zł (w tym zakupy inwestycyjne – 300.000 tys. zł),
  - dofinansowanie kosztów: przejazdów i zakwaterowania, wychowywania dziecka do lat osiemnastu lub opieki nad osobą zależną, badań lekarskich bezrobotnych oraz dojazdów na badania i do prac społecznie użytecznych – 60.000 tys. zł,
  - refundacja pracodawcom składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionych bezrobotnych – 5.000 tys. zł,
  - umorzenia pożyczek udzielonych osobom bezrobotnym i pracodawcom - 12.000 tys. zł

Przewiduje się, że w 2008 r. różnymi formami aktywizacji zawodowej - finansowanymi z Funduszu Pracy - objętych zostanie ok. 800 tys. bezrobotnych.

- 5) refundacja odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników wojewódzkich urzędów pracy realizujących zadania związane z SPO RZL oraz PO KL, dodatków do wynagrodzeń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy oraz ochotniczych hufców pracy - posiadających określone przepisami kwalifikacje – 47.300 tys. zł,
- 6) środki stanowiące dochód powiatu, przeznaczone na wynagrodzenia pracowników powiatowych urzędów pracy oraz składki na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń – 160.800 tys. zł,
- 7) pozostałe zadania – 347.500 tys. zł, w tym: szkolenie kadr publicznych służb zatrudnienia oraz ochotniczych hufców pracy – 80.000 tys. zł, poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy dotyczące rynku pracy oraz kluby pracy – 55.000 tys. zł, rozwój i eksploatacja systemu informatycznego – 55.000 tys. zł,
- 8) wydatki inwestycyjne i zakupy inwestycyjne dla publicznych służb zatrudnienia oraz ochotniczych hufców pracy - 50.000 tys. zł.

Plan Funduszu Pracy na 2008 r. został ustalony przy założeniu, że wysokość obowiązkowych składek na Fundusz Pracy nie ulegnie zmianie i wynosić będzie 2,45% podstawy ich wymiaru.

Na koniec 2008 r. stan funduszu wyniesie 4.102.836 tys. zł, z tego: środki pieniężne - 4.002.836 tys. zł, należności – 200.000 tys. zł oraz zobowiązania – 100.000 tys. zł.

### **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działa na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Przewiduje się, że stan Funduszu na początek 2008 roku wyniesie 358.255 tys. zł, w tym: środki pieniężne (z lokatami) – 127.175 tys. zł, udziały i akcje – 2.780 tys. zł, papiery wartościowe Skarbu Państwa - 200.000 tys. zł, należności - 826.406 tys. zł, zobowiązania – (minus) 99.764 tys. zł.

Przychody Funduszu zaplanowano w wysokości 4.740.682 tys. zł, z tego:

- dotacja z budżetu państwa – 930.000 tys. zł z przeznaczeniem na:
  - dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych – 450.000 tys. zł,

- refundacje pracodawcom części należnych od pracodawcy składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnione osoby niepełnosprawne – 400.000 tys. zł,
- zrekompensowanie gminom 50% utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatków od nieruchomości, rolnego, leśnego i od czynności cywilnoprawnych – 80.000 tys. zł.
- środki otrzymane z Unii Europejskiej – 110.488 tys. zł, stanowiące refundację wydatków poniesionych ze środków własnych Funduszu na projekty wspierane ze środków pomocowych Unii Europejskiej, realizowane w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006 i Inicjatywy Wspólnotowej Equal (104.708 tys. zł) oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 (5.780 tys. zł – dotacja rozwojowa),
- wpłaty zakładów pracy – 3.429.000 tys. zł,
- przelewy redystrybucyjne (zwrot środków przekazanych w 2007 r. samorządom wojewódzkim i powiatowym na realizację zadań i finansowanie kosztów ich obsługi, niewykorzystanych do dnia 31 grudnia 2007 r.) – 20.000 tys. zł,
- pozostałe przychody – 251.194 tys. zł, w tym głównie: wpływy ze zwrotów dotacji – 141.661 tys. zł, wpływy z różnych tytułów – 45.432 tys. zł, odsetki od nieterminowych wpłat zakładów pracy – 35.000 tys. zł, pozostałe odsetki – 29.144 tys. zł.

Wydatki Funduszu zaplanowane w wysokości 5.062.393 tys. zł mają być przeznaczone głównie na:

- realizację działań wyrównujących różnice między regionami, w szczególności w jednostkach samorządu terytorialnego, na terenie których stopa bezrobocia jest wyższa niż 110% średniej stopy bezrobocia w kraju lub nie utworzono warsztatu terapii zajęciowej albo zakładu aktywności zawodowej – 50.956 tys. zł,
- realizację programów wspieranych ze środków pomocowych Unii Europejskiej na rzecz osób niepełnosprawnych – 113.360 tys. zł,
- dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych – 1.800.000 tys. zł,
- zrekompensowanie gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnień przysługujących prowadzącemu zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych – 160.000 tys. zł,
- realizację programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON – 608.385 tys. zł,

- refundacje części składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnione osoby niepełnosprawne pracodawcom zatrudniającym te osoby oraz osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą, a także niepełnosprawnym rolnikom lub rolnikom zobowiązanym do opłacania składek za niepełnosprawnych domowników – 1.072.000 tys. zł,
- przelewy redystrybucyjne (środki na zadania realizowane przez samorządy wojewódzkie i powiatowe oraz koszty obsługi tych zadań) – 950.000 tys. zł,
- wydatki bieżące własne – 246.543 tys. zł, z tego: odpis aktualizujący wartość należności z tytułu wpłat na PFRON, pożyczek, odsetek od pożyczek oraz innych należności – 126.974 tys. zł, wydatki bieżące Biura i Oddziałów Funduszu – 119.569 tys. zł (w tym wynagrodzenia – 51.004 tys. zł dla 933,25 etatów),
- wydatki inwestycyjne własne i zakupy inwestycyjne własne – 40.650 tys. zł, z tego: wydatki inwestycyjne – 31.335 tys. zł głównie na informatyzację, zakupy inwestycyjne – 9.315 tys. zł przeznaczone na zakupy: zestawów komputerowych, drukarek, oprogramowania, mebli, kserokopiarek, niszczarek, faksów.

Przewiduje się, że stan Funduszu na koniec 2008 roku wyniesie 77.194 tys. zł, w tym: środki pieniężne (z lokatami) – 109.637 tys. zł, udziały i akcje – 2.270 tys. zł, papiery wartościowe Skarbu Państwa – 130.000 tys. zł, należności – 708.042 tys. zł, zobowiązania – (minus) 94.486 tys. zł.

### **Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych**

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych działa na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Podstawowym celem Funduszu jest ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności.

Z Funduszu zaspokajane są podstawowe roszczenia pracownicze przysługujące w ramach powszechnie obowiązującego Prawa pracy.

Wypłacane świadczenia (pożyczki) powiększają należności Funduszu i podlegają zwrotowi z majątku niewypłacalnego pracodawcy, są zatem planowane jako transfery na rzecz ludności mieszczące się w należnościach.

Fundusz może odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń, jeżeli ich zwrot jest w całości lub w znacznej części niemożliwy, jak też określić indywidualne terminy i warunki zwrotu wypłaconych świadczeń.

Stan Funduszu na początek 2008 r. zaplanowano w wysokości 3.046.553 tys. zł.

Przychody Funduszu planuje się w wysokości 322.601 tys. zł, z tego:

- 1) składka od pracodawców (0,10% podstawy) – 219.301 tys. zł,
- 2) pozostałe przychody – 103.300 tys. zł, z tego:
  - odsetki bankowe (bieżące i z lokat) – 43.600 tys. zł,
  - pozostałe odsetki – 56.800 tys. zł,
  - pozostałe przychody z innych tytułów – 2.900 tys. zł.

Wydatki Funduszu planuje się w wysokości 170.204 tys. zł, z tego:

- 1) transfery na rzecz ludności – 10.000 tys. zł,
- 2) wydatki bieżące (własne) – 158.304 tys. zł, z tego:
  - wynagrodzenia – 13.792 tys. zł,
  - składki na ubezpieczenie społeczne – 2.377 tys. zł,
  - składki na Fundusz Pracy – 338 tys. zł,
  - pozostałe wydatki – 141.797 tys. zł, w tym:
    - koszty poboru składki – 1.097 tys. zł,
    - umorzenia – 130.000 tys. zł,
    - remonty – 215 tys. zł,
- 3) wydatki inwestycyjne – 1.900 tys. zł.

Transfery na rzecz ludności mieszczące się w należnościach planuje się w kwocie 138.500 tys. zł i obejmują:

- 1) wynagrodzenia za pracę – 46.450 tys. zł,
- 2) wynagrodzenia za czas niezawinionego przez pracownika przestoju, za czas niewykonywania pracy i za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy – 1.900 tys. zł,
- 3) wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby – 1.720 tys. zł,
- 4) wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego – 4.170 tys. zł,
- 5) odprawy pieniężne z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracownika – 57.090 tys. zł,
- 6) składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawcy – 9.300 tys. zł,
- 7) ekwiwalenty pieniężne za urlop wypoczynkowy – 4.320 tys. zł,

- 8) odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia – 13.500 tys. zł,
- 9) dodatek wyrównawczy – 20 tys. zł,
- 10) pozostałe tytuły – 30 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2008 r. zaplanowano w wysokości 3.198.950 tys. zł.

Należne Funduszowi wpływy z tytułu wypłaconych świadczeń, uzyskiwane w wyniku windykacji i egzekucji należności zaplanowano w wysokości 104.000 tys. zł.

### **5.3. Fundusze związane z prywatyzacją**

Do funduszy związanych z prywatyzacją możemy zaliczyć:

- 1) Fundusz Rekompensacyjny,
- 2) Fundusz Skarbu Państwa,
- 3) Fundusz Reprywatyzacji,
- 4) Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców.

Główne cele działania ww. funduszy to: pomoc dla przedsiębiorców przeznaczonych do prywatyzacji (restrukturyzacja), zaspakajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa, rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej, pokrycie kosztów prywatyzacji, podwyższenie kapitału zakładowego spółek z udziałem Skarbu Państwa.

W 2008 r. zaplanowano przychody w tej grupie funduszy w wysokości 1.488.123 tys. zł, a wydatki w wysokości 1.439.815 tys. zł.

#### **Fundusz Rekompensacyjny**

Fundusz utworzony został na podstawie art. 16 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Przychodami Funduszu Rekompensacyjnego będą przychody ze sprzedaży nieruchomości pochodzących z Zasobu Własności Nieruchomości Rolnej Skarbu Państwa, odsetki z tytułu oprocentowania środków zgromadzonych na rachunku Funduszu Rekompensacyjnego. Zgodnie z ww. artykułem w przypadku niedoboru środków na rachunku Funduszu ustawa przewiduje możliwość udzielenia pożyczki z budżetu państwa. W 2008 r. nie przewiduje się udzielenia pożyczki z budżetu państwa w przypadku niedoboru środków na rachunku Funduszu.

Przychody w 2008 r. zostały zaplanowane w wysokości 494 000 tys. zł.

Wydatki Funduszu Rekompensacyjnego zostały zaplanowane na kwotę ogółem 406.415 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się wydatki z następujących tytułów:

- wynagrodzenie prowizyjne dla Banku Gospodarstwa Krajowego za obsługę wypłat świadczeń pieniężnych dla osób uprawnionych oraz usług związanych z wykonaniem i wdrożeniem Systemu Informatycznego Rejestrów,
- wypłaty świadczeń pieniężnych dla osób uprawnionych, którzy nabyli prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami RP.
- wydatki na zakupy inwestycyjne, związane z wykonaniem i wdrożeniem jednolitego Systemu Informatycznego Rejestrów SIR obsługującego rejestr centralny i rejestry wojewódzkie prowadzone przez Ministra Skarbu Państwa i wojewodów w formie elektronicznej na podstawie art. 19 ww. ustawy z dnia 8 lipca 2005 r.

### **Fundusz Skarbu Państwa**

Państwowy fundusz celowy Fundusz Skarbu Państwa utworzony został na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji.

Przychody w 2008 r. zostały zaplanowane w wysokości 76.000 tys. zł.

Głównym przychodem Funduszu są środki uzyskane z 2% przychodów z prywatyzacji.

Na 2008 r. wydatki zaplanowano w wysokości 83.251 tys. zł

Środki Funduszu przeznacza się na pokrycie kosztów prywatyzacji, gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, podwyższanie kapitału zakładowego spółek z udziałem Skarbu Państwa oraz na wykonywanie przez ministra właściwego ds. Skarbu Państwa innych ustawowo określonych zadań, wynikających z ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa.

Ponadto zgodnie z art. 49 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych przychodami Funduszu są środki pozostałe po wykreśleniu z rejestru sądowego przedsiębiorstwa państwowego oraz środki finansowe uzyskane ze zbycia mienia pozostałego po tym przedsiębiorstwie, z przeznaczeniem na uzupełnienie środków finansowych, brakujących na pokrycie kosztów procesów likwidacyjnych, postępowań upadłościowych oraz zarządu mieniem pozostałym po zlikwidowanych przedsiębiorstwach państwowych.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy ds. Skarbu Państwa.

## **Fundusz Reprywatyzacji**

Państwowy fundusz celowy Fundusz Reprywatyzacji utworzony został na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji.

Na rok 2008 przychody zostały zaplanowane w wysokości 545.000 tys. zł.

Przychody Funduszu będą pochodziły ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji.

Wydatki zaplanowano w kwocie 496.540 tys. zł.

Środki te przeznacza się na cele związane z zaspokojeniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa.

Stan Funduszu na koniec 2008 r. wyniesie 1.863.290 tys. zł, i są to środki pieniężne.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy ds. Skarbu Państwa.

## **Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców**

Państwowy fundusz celowy Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców utworzony został na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji.

Na rok 2008 przychody zostały zaplanowane w wysokości 373.123 tys. zł.

Przychody Funduszu stanowi 15% przychodów uzyskanych z prywatyzacji w danym roku budżetowym.

Środki Funduszu przeznacza się na pomoc na ratowanie i na restrukturyzację przedsiębiorców, w tym przeznaczonych do prywatyzacji.

Minister właściwy ds. Skarbu Państwa podwyższa corocznie kapitał zakładowy Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. o kwotę stanowiącą 1/3 przychodu Funduszu z przeznaczeniem tych środków na udzielenie pomocy na ratowanie i na restrukturyzację przedsiębiorców innych niż mali i średni w rozumieniu przepisów obowiązujących w Unii Europejskiej.

Na rok 2008 wydatki zostały zaplanowane w wysokości 453.609 tys. zł.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy ds. Skarbu Państwa.

#### **5.4. Fundusze związane z bezpieczeństwem i obronnością kraju**

Do grupy funduszy związanych z bezpieczeństwem i obronnością kraju możemy zaliczyć:

- 1) Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych,
- 2) Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego,
- 3) Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej,
- 4) Fundusz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy,
- 5) Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców,
- 6) Fundusz Wsparcia Policji.

Przedmiotem działalności ww. funduszy będzie: przebudowa i modernizacja techniczna Sił Zbrojnych, udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych, rodzinom tych osób oraz osobom pokrzywdzonym, resocjalizacja osób pozbawionych wolności, modernizacja przywieszennych zakładów pracy, bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz bezpieczeństwo pojazdów i ich właścicieli.

W ustawie budżetowej na 2008 r. przychody ww. funduszy zaplanowano w wysokości 500.336 tys. zł, a wydatki w wysokości 601.232 tys. zł.

##### **Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych**

Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych utworzony został na podstawie art. 11 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 76, poz. 804, z późn. zm). Dysponentem Funduszu jest Minister Obrony Narodowej.

Przychody Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych na 2008 r. zaplanowano w kwocie 384.933 tys. zł z następujących źródeł:

- 1) z usług świadczonych przez Wojska Lądowe w kwocie 6.178 tys. zł z tytułu udostępnienia poligonów na rzecz wojsk obcych, w części nieprzeznaczonej na zmniejszenie poniesionych wydatków budżetowych,
- 2) z wpłat Agencji Mienia Wojskowego – 378.755 tys. zł.

Znaczny wzrost przychodów w roku 2008 wynika z realizacji umowy sprzedaży przez AMW nieruchomości, będącej w zasobie Agencji.

Wydatki (majątkowe) w kwocie 384.933 tys. zł przeznaczone zostaną na realizację celów określonych w programie przebudowy i modernizacji technicznej SZ RP – budownictwo oraz zakupy inwestycyjne. W ramach inwestycji budowlanych planuje się na

rok 2008 rok modernizację infrastruktury lotniskowej 33 Bazy Lotniczej. Zakupy inwestycyjne dotyczyć będą między innymi pojazdów samochodowych, sprzętu kontenerowego i załadunkowego, uzbrojenia i sprzętu wojskowego do transportu i przechowywania materiałów wybuchowych, łodzi bojowych i sprzętu nurkowego.

Na koniec 2008 r. nie planuje się pozostałości środków obrotowych.

### **Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego**

Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego został utworzony na podstawie art. 31 c ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1711, z późn. zm.).

Stan Funduszu na początek 2008 r. wyniesie 3.951 tys. zł.

Przychody Funduszu zaplanowano w wysokości 8.823 tys. zł. Źródłem przychodów będą wpłaty dokonywane przez Agencję Mienia Wojskowego, w wysokości 93% wpływów uzyskanych z gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, przekazanym Agencji przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Wydatki zaplanowane w wysokości 12.701 tys. zł przeznaczone będą na realizację zadań inwestycyjnych oraz na modernizację uzbrojenia i wyposażenia jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych i administracji, w szczególności Policji i Straży Granicznej.

Stan Funduszu na koniec roku planowany jest w wysokości 73 tys. zł.

### **Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej**

Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz.557 ze zm.).

Przewiduje się, że stan Funduszu na początek 2008 r. wyniesie 1.141 tys. zł.

Zaplanowane na poziomie 21.800 tys. zł przychody będą pochodziły:

- z potrąceń w wysokości 20% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych na podstawie skierowania do pracy, umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy o pracę nakładczą lub na innej podstawie prawnej,
- z wykonania kar dyscyplinarnych poprzez obniżenie przypadającej skazanemu części wynagrodzenia za pracę, nie więcej niż o 25 %, na okres do 3 miesięcy.

Wydatki funduszu zaplanowane na poziomie 22.301 tys. zł przeznaczone zostaną na udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych, rodzinom tych osób oraz osobom pokrzywdzonym przestępstwem i ich rodzinom.

### **Fundusz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy**

Fundusz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz. U. Nr 123, poz. 777 ze zm.).

Przewiduje się, że stan Funduszu na początek 2008 r. wyniesie 2.154 tys. zł.

Zaplanowane na poziomie 1.910 tys. zł przychody będą pochodziły z wpłat przywiąziennych zakładów pracy w wysokości co najmniej 25% środków uzyskanych z tytułu zwolnień z podatku dochodowego od osób prawnych, niepodatkowych należności budżetowych, wpłat na PFRON, opłat z tytułu użytkowania lub użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa.

Wydatki funduszu zaplanowane na poziomie 2.733 tys. zł przeznaczone zostaną na utworzenie nowych miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności oraz ochronę istniejących, tworzenie w zakładach karnych infrastruktury niezbędnej dla działań resocjalizacyjnych, modernizację przywiąziennych zakładów pracy i ich produkcji, organizowanie nauki zawodu i doskonalenia zawodowego dla osób pozbawionych wolności, organizowanie szkoleń w zakresie aktywizacji zawodowej i umiejętności poszukiwania pracy.

Ponadto ze środków Funduszu, mogą być przyznawane pożyczki bądź dotacje przywiąziennym zakładom pracy zatrudniającym osoby pozbawione wolności.

### **Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców**

Fundusz – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców został utworzony w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie art. 80 d ust 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.).

Stan Funduszu na początek 2008 r. zaplanowano w wysokości 100.365 tys. zł.

Przychody Funduszu zaplanowane w wysokości 73.807 tys. zł będą pochodziły z:

- 1) wpływów z opłaty ewidencyjnej (m.in. od umów OC, za wpis terminu kolejnego badania technicznego, za wydanie tablic rejestracyjnych, dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, prawa jazdy, karty pojazdu oraz za wpis przedsiębiorcy do rejestru

przedsiębiorców prowadzących ośrodki doskonalenia techniki jazdy i ośrodki szkolenia),

- 2) wpływów z opłaty pobieranej za udostępnianie danych lub informacji z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców.

Wydatki Funduszu zaplanowano w wysokości 169.459 tys. zł, z tego na:

- 1) wydatki bieżące – 83.296 tys. zł, z tego:
  - wynagrodzenia bezosobowe – 1.000 tys. zł,
  - pochodne od wynagrodzeń – 182 tys. zł,
  - pozostałe – 82.114 tys. zł ( remonty – 1.000 tys. zł, zakup materiałów – 500 tys. zł, usługi – 80.486 tys. zł, szkolenia – 100 tys. zł, usługi internetowe – 20 tys. zł, zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek – 8 tys. zł)
- 2) wydatki inwestycyjne – 86.163 tys. zł.

Wydatki Funduszu przeznaczone są na finansowanie funkcjonowania i rozwoju centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców, w tym m.in. na budowę systemu informatycznego i rozległej sieci teletransmisji danych (WAN CEPIK) oraz centrum zapasowego i podstawowego, a także realizację usług przetwarzania danych.

Stan Funduszu na koniec 2008 r. wyniesie 4.713 tys. zł.

### **Fundusz Wsparcia Policji**

Fundusz Wsparcia Policji został utworzony na podstawie art. 13 ust. 4c ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277).

Stan Funduszu na początek roku 2008 wyniesie 42 tys. zł

Przychody w 2008 r. zostały zaplanowane w wysokości 9.063 tys. zł.

Źródłem przychodów Funduszu będą środki finansowe uzyskiwane przez Policję na podstawie umów i porozumień zawieranych pomiędzy właściwymi dysponentami Funduszu, a jednostkami samorządu terytorialnego oraz państwowymi jednostkami organizacyjnymi, które określają przeznaczenie środków przekazywanych jednostkom Policji.

Wydatki zaplanowane w wysokości 9.105 tys. zł, przeznaczone będą na:

- 1) rekompensaty pieniężne za ponadnormatywny czas służby oraz na nagrody za osiągnięcia w służbie dla policjantów właściwych miejscowo komend powiatowych i komisariatów, którzy realizują zadania z zakresu służby prewencyjnej,

- 2) realizację wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych, remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także na zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług.

### **5.5. Fundusze związane z nauką, kulturą i kulturą fizyczną**

Do funduszy związanych z nauką i kulturą fizyczną zaliczamy:

- 1) Fundusz Promocji Twórczości,
- 2) Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów,
- 3) Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej,
- 4) Fundusz Promocji Kultury,
- 5) Fundusz Nauki i Technologii Polskiej.

Powyższe fundusze będą realizowały zadania w zakresie: rozwoju sportu osób niepełnosprawnych oraz dofinansowania inwestycji sportowych, rozwijania sportu wśród dzieci i młodzieży, promowania ogólnopolskich i międzynarodowych przedsięwzięć artystycznych, ochrony polskiego dziedzictwa narodowego, wspierania szczególnie ważnych kierunków badań naukowych lub prac rozwojowych.

W 2008 r. przewidywane przychody ww. funduszy wyniosą 739.580 tys. zł, a wydatki zaplanowano w wysokości 743.398 tys. zł.

#### **Fundusz Promocji Twórczości**

Fundusz Promocji Twórczości został utworzony na mocy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904, z późn. zm.).

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Stan środków Funduszu na początek 2008 roku wyniesie 253 tys. zł.

Przychodami Funduszu Promocji Twórczości są wpływy od producentów egzemplarzy nie chronionych prawem autorskim utworów literackich, plastycznych, fotograficznych i kartograficznych. Przychody zostały zaplanowane w kwocie 900 tys. zł.

Planowane na 2008 r. wydatki Funduszu wyniosą 1.080 tys. zł, w tym na dofinansowanie wydawnictw książkowych przypada 100 tys. zł, na stypendia twórcze 730 tys. zł oraz na zapomogi socjalne 250 tys. zł.

Stan środków Funduszu na koniec 2008 r. wyniesie 73 tys. zł.

## **Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów**

Fundusz Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów działa na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.

Źródłem przychodów są wpływy z opłat wnoszonych przez podmioty świadczące usługi, których przedmiotem jest reklama napojów alkoholowych.

Stan Funduszu na początek 2008 r. wyniesie 5.288 tys. zł.

Przychody Funduszu zaplanowano w kwocie 10.500 tys. zł.

Planowane na 2008 r. wydatki Funduszu zostały określone w wysokości 14.288 tys. zł, a przeznaczone zostaną na dofinansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów.

Stan Funduszu na koniec 2008 r. wyniesie 1.500 tys. zł.

## **Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej**

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych.

Środkami Funduszu dysponuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.

Źródłem przychodów jest 80% wpływów pochodzących z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol Państwa.

Stan Funduszu na początek 2008 r. wyniesie 10.048 tys. zł.

Przychody Funduszu zaplanowano w kwocie 550.580 tys. zł.

Planowane na 2008 r. wydatki Funduszu wyniosą 550.580 tys. zł i przeznaczone zostaną na modernizację, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych oraz rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych.

Na wydatki bieżące przewidziano 179.036 tys. zł, a na wydatki inwestycyjne 371.544 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2008 r. wyniesie 10.048 tys. zł.

## **Fundusz Promocji Kultury**

Fundusz Promocji Kultury został utworzony na mocy ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27, z późn. zm.).

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Przychodami Funduszu Promocji Kultury jest 20% wpływów z dopłat do stawek w grach stanowiących monopol państwa.

Stan Funduszu na początek 2008 r. wyniesie 6.430 tys. zł.

Na rok 2008 r. przychody zostały zaplanowane w kwocie 131.600 tys. zł.

Planowane wydatki Funduszu zostały określone na kwotę 131.450 tys. zł i będą wydatkowane na wspieranie i promowanie określonych w ustawie o grach i zakładach wzajemnych zadań z dziedziny kultury, w tym również zadań o charakterze inwestycyjnym.

Na wydatki bieżące przewidziano 68.450 tys. zł, a na majątkowe 63.000 tys. zł.

Stan Funduszu na koniec 2007 r. wyniesie 6.580 tys. zł.

## **Fundusz Nauki i Technologii Polskiej**

Fundusz Nauki i Technologii Polskiej działa na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji.

Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw nauki.

Przychody Funduszu zaplanowano w kwocie 46.000 tys. zł. Źródłem przychodów będzie 2% wpływów uzyskanych z prywatyzacji w danym roku budżetowym.

Planowane na 2008 r. wydatki Funduszu wyniosą 46.000 tys. zł i przeznaczone zostaną na cele związane z rozwojem nauki i technologii polskiej obejmujące wspieranie inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych.

### **5.6. Pozostałe fundusze**

Do pozostałych funduszy zaliczamy:

- 1) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 2) Państwowy Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym,
- 3) Centralny Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych.

Zadania ww. funduszy związane są m.in. z udzielaniem pomocy bezzwrotnej w formie dotacji inwestycyjnych w zakresie górnictwa, geologii, ochrony wód i powietrza, zakładania, aktualizacji i modernizacji krajowego systemu informacji o terenie, ewidencji gruntów, budynków lokali (katastru), rekultywacją gruntów oraz budową i modernizacją dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

### **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2008 r. będzie działał na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Przychody Narodowego Funduszu na 2008 r. zaplanowano w wysokości 1.789.100 tys. zł (w tym: 412.050 tys. zł dotacja budżetowa ze środków pieniężnych Unii Europejskiej oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego). Z kwoty tej przypada na:

- wpływy z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska – 370.000 tys. zł,
- wpłaty z tytułu opłat i kar naliczanych przez organy koncesyjne na podstawie prawa geologicznego i górniczego – 213.000 tys. zł,
- wpływy z tytułu opłaty produktowej – 6.000 tys. zł,
- opłaty rejestracyjnej za wydanie pozwolenia zintegrowanego – 250 tys. zł,
- opłaty o której mowa w art. 142 ustawy Prawo wodne – 4.500 tys. zł,
- opłaty za przyznanie uprawnień do emisji – 48.000 tys. zł,
- opłaty wynikające z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji – 420.000 tys. zł,
- opłaty i kary za substancje zubożające warstwę ozonową – 3.100 tys. zł,
- kary wynikające z ustawy o biokomponentach i biopaliwach – 2.000 tys. zł,
- opłaty zastępcze i kary wynikające z ustawy Prawo energetyczne – 150.000 tys. zł,
- opłaty i kary wynikające z ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym – 500 tys. zł,
- pozostałe przychody – 159.700 tys. zł, w tym z tytułu odsetek od pożyczek i kredytów – 102.000 tys. zł.

Wydatki NFOŚiGW na 2008 r. zaplanowano w kwocie 1.342.650 tys. zł. Zostaną one przeznaczone na:

- dotacje na realizację zadań bieżących – 204.550 tys. zł, tj. 15,2% planowanych wydatków ogółem,

- wydatki inwestycyjne – 1.010.500 tys. zł, tj. 75,3% planowanych wydatków ogółem, w tym 17.000 tys. zł na wydatki i zakupy inwestycyjne własne,
- wydatki bieżące (własne) – 127.600 tys. zł, co stanowi 9,5% planowanych wydatków ogółem.

Narodowy Fundusz w ramach działalności dotacyjnej będzie finansował przede wszystkim przedsięwzięcia służące pełnemu wykorzystaniu bezzwrotnych środków pochodzących z Unii Europejskiej przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną, głównie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz przedsięwzięcia szczególnie ważne z punktu widzenia polityki ekologicznej kraju.

Dotacje zaplanowane na rok 2008 w wysokości 1.198.050 tys. zł, tj. ok. 89,2% wydatków ogółem, obejmują finansowanie przedsięwzięć ze środków własnych w wysokości 786.000 tys. zł oraz 412.050 tys. zł ze środków Unii Europejskiej i Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Dotacje te zostaną przeznaczone na realizację zadań bieżących w wysokości 204.550 tys. zł, co stanowi 15,2% wydatków ogółem oraz inwestycyjnych w wysokości 993.500 tys. zł, tj. 74% wydatków ogółem.

Wydatki własne Narodowego Funduszu przyjęte w wysokości 127.600 tys. zł, stanowiące 9,5% wydatków ogółem, uwzględniają wzrost zatrudnienia o 9,0% rocznie wynikający z rosnącego zaangażowania Narodowego Funduszu w obsługę przedsięwzięć finansowanych z Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, monitorowania i sprawozdawczości tych działań oraz ich kontroli, a także obsługi sprawozdawczej i redystrybucji środków uzyskiwanych z opłat wynikających z ustaw tworzących odrębne subfundusze.

Wydatki inwestycyjne własne zaplanowano w wysokości 17.000 tys. zł, tj. ok. 1,3% wydatków ogółem. Środki te zostaną przeznaczone głównie na zakup ostatniego segmentu siedziby Narodowego Funduszu przy ul. Konstruktorskiej 3, wykonanie systemu klimatyzacji oraz dalszą informatyzacją Narodowego Funduszu.

Łącznie na finansowanie ochrony środowiska Narodowy Fundusz w 2008 r. przeznaczy 2.388.050 tys. zł, z tego:

- 1.190.000 tys. zł - finansowanie ochrony środowiska w formie zwrotnej (pożyczki, kredyty, finansowanie kapitałowe). Środki te zostaną przeznaczone głównie na współfinansowanie przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków bezzwrotnych Unii Europejskiej pozyskanych z Funduszu Spójności. Zakłada się, że kwota ta będzie uzupełniana kredytami bankowymi z dopłatami Narodowego Funduszu do ich oprocentowania,
- 1.198.050 tys. zł – finansowanie ochrony środowiska w formie bezzwrotnej (dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów, umorzenia pożyczek i kredytów).

## **Centralny Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym**

Centralny Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym działa na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Głównym zadaniem Funduszu jest gromadzenie, utrzymywanie w gotowości użytkowej, aktualizacja, uzupełnianie, udostępnianie oraz zabezpieczenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Fundusz nie jest dotowany ze środków budżetu państwa.

Stan Funduszu na początek 2008 r. zaplanowano w wysokości 6.555 tys. zł, z tego:

- środki pieniężne – 1.031 tys. zł,
- należności – 5.524 tys. zł.

Przychody Centralnego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym zaplanowane w wysokości - 24.784 tys. zł, pochodzą z wpływów:

- stanowiących 10% odpisy z funduszy powiatowych i wojewódzkich do Funduszu Centralnego – 22.384 tys. zł. W 2008 r. planuje się przekazać do Funduszu Centralnego z funduszy powiatowych – 22.062 tys. zł i z funduszy wojewódzkich – 322 tys. zł.
- z usług - 1.680 tys. zł, związanych m.in. z przetwarzaniem oraz reprodukowaniem dokumentów i materiałów zasobu, w tym z ewidencji gruntów i budynków, realizacją zezwoleń, o których mowa w art. 18 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, sprzedażą zbiorów numerycznych (baz danych) centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, map oraz innych materiałów i informacji z zasobu, w tym wydawnictw Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, w szczególności instrukcji technicznych, atlasów i innych opracowań wydawniczych,
- ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych – 720 tys. zł, m.in. zbędnego wyposażenia specjalistycznego zakupionego ze środków Funduszu.

Wydatki Centralnego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym zaplanowano w wysokości – 24.743 tys. zł, z tego wydatki bieżące – 23.743 tys. zł, wydatki inwestycyjne – 1.000 tys. zł.

Wydatki bieżące w wysokości – 23.743 tys. zł planuje się przeznaczyć na:

- zakup usług pozostałych – 19.593 tys. zł, w tym m.in. na:
  - zakup usług związanych z gromadzeniem, utrzymywaniem w gotowości użytkowej, aktualizacją, uzupełnianiem, udostępnianiem oraz zabezpieczaniem zasobu, a także wyłączaniem materiałów z zasobu,

- informatyzację zasobu,
- zakładanie, aktualizację i modernizację krajowego systemu informacji o terenie, map topograficznych i tematycznych, osnów geodezyjnych, mapy zasadniczej, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, ewidencji gruntów, budynków i lokali (katastru), a także działalność wydawniczą Służby Geodezyjnej i Kartograficznej,
- opracowywanie, drukowanie i dystrybucję standardów i instrukcji technicznych, a także materiałów informacyjnych dotyczących zasobu oraz promocję zasobu,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników Służby Geodezyjnej i Kartograficznej zatrudnionych w związku z prowadzeniem zasobu poprzez pokrywanie kosztów szkoleń, porad, konferencji w zakresie udostępniania, aktualizacji, utrzymywania i rozwoju tego zasobu;
- wynagrodzenia bezosobowe - 400 tys. zł, z przeznaczeniem na: obsługę administracyjno-logistyczną projektów związanych z informatyzacją państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, obsługę księgową w zakresie Centralnego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, prace redakcyjne, korektorskie, graficzne związane z drukiem wydawnictw Głównego Geodety Kraju,
- zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii - 250 tys. zł z przeznaczeniem na wykonywanie ekspertyz, analiz i opinii dotyczących oceny gospodarowania Funduszem, opracowań dotyczących stanu zasobu oraz jego potrzeb rozwojowych,
- przelewy redystrybucyjne – 3.500 tys. zł, z tego dla wojewódzkich funduszy gospodarki zasobem geodezyjnym i kartograficznym - 500 tys. zł, powiatowych funduszy gospodarki zasobem geodezyjnym i kartograficznym – 3.000 tys. zł.

Wydatki inwestycyjne w kwocie 1.000 tys. zł planuje się przeznaczyć głównie na zakup urządzeń, oprzyrządowania i sprzętu informatycznego do zarządzania zasobem geodezyjnym i kartograficznym oraz prowadzenia baz danych centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz krajowego systemu informacji o terenie, a także prac aplikacyjnych związanych z nowymi technologiami zakładania i prowadzenia baz danych oraz tworzeniem infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do udostępniania i wymiany danych, a w szczególności baz ewidencji gruntów i budynków, topograficznej bazy danych oraz centralnego rejestru granic.

Stan Funduszu na koniec 2008 r. planuje się w kwocie 6.596 tys. zł, z tego:

- środki pieniężne – 1.000 tys. zł,
- należności – 5.596 tys. zł.

## Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych funkcjonuje na podstawie przepisów art. 23 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.).

Podstawowym źródłem dochodów Funduszu są:

- 1) jednorazowe opłaty wnoszone przez inwestorów z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, których wysokość jest uzależniona od klasy bonitacyjnej użytku rolnego,
- 2) stałe opłaty z tytułu użytkowania na cele nierolnicze gruntów wyłączonych z produkcji rolniczej, uiszczane przez inwestorów przez okres 10 lat od chwili wyłączenia; wysokość opłaty rocznej wynosi 10% należności,
- 3) opłaty z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby,
- 4) opłaty roczne podwyższone,
- 5) darowizny i inne dochody,
- 6) inne opłaty, wymierzane w razie niewykonania w terminie obowiązków ustawowych.

Wymienione należności i opłaty roczne związane są z wyłączeniem z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, IIIa, IIIb, oraz użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V i VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego a także gruntów, o których mowa w art.2 ust.1 pkt 2-10 ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

W celu ograniczenia wpływu inflacji na wielkość dochodów Funduszu, wysokość należności i opłat jest określona w tonach ziarna żyta i przeliczana na złote według cen żyta stosowanych do obliczania podatku rolnego.

Fundusz nie jest zasilany środkami budżetowymi.

Zgodnie z przepisami art. 25 ww. ustawy, środki Funduszu przeznacza się na ochronę, rekultywację i poprawę jakości gruntów rolnych oraz na wypłatę odszkodowań przewidzianych ustawą, a w szczególności na:

- 1) rekultywację na cele rolnicze gruntów, które utraciły lub zmniejszyły wartość użytkową wskutek działalności nieustalonych osób,
- 2) rolnicze zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych,
- 3) użyźnianie gleb o niskiej rolniczej przydatności produkcyjnej, ulepszanie rzeźby terenu i struktury przestrzennej gleb, usuwanie kamieni i odkrzaczanie,

- 4) przeciwdziałanie erozji gleb na gruntach rolnych,
- 5) budowę i renowację zbiorników wodnych służących małej retencji,
- 6) budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych,
- 7) wdrażanie i upowszechnianie wyników prac naukowo-badawczych związanych z ochroną gruntów rolnych,
- 8) wykonywanie badań pól rolnych oraz niezbędnych dokumentacji i ekspertyz z zakresu ochrony gruntów rolnych,
- 9) wypłatę odszkodowań przewidzianych ustawą (np. z tytułu zmniejszenia produkcji roślinnej w wyniku wykonania urządzeń ochrony gleb przed erozją).
- 10) rekultywację nieużytków i użyznianie gleb na potrzeby nowo zakładanych pracowniczych ogrodów działkowych,
- 11) zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania, niezbędnego do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych, do wysokości 5% rocznych dochodów Funduszu.

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych dzieli się na terenowy i centralny. Środkami Funduszu centralnego dysponuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi (art.24 ust. 3 ww. ustawy), natomiast środkami Funduszu terenowego dysponuje samorząd województwa (art.24 ust.4 omawianej ustawy).

Fundusz centralny jest tworzony z 20% dochodów Funduszu terenowego.

Przychody centralnego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w 2008 roku zaplanowano w kwocie 21.941 tys. zł, w tym dotacje z terenowych FOGR w kwocie 21.941 tys. zł.

Wydatki z centralnego FOGR w 2008 roku zaplanowano w wysokości 21.941 tys. złotych, z czego 21.900 tys. zł proponuje się przeznaczyć na dotacje dla samorządów województw.

Z wymienionej kwoty 21.900 tys. zł - kwotę w wysokości 20.805 tys. zł proponuje się przeznaczyć na dotacje związane głównie z budową i modernizacją dróg dojazdowych do gruntów rolnych, budowę zbiorników wodnych służących małej retencji, rekultywację gruntów i rolnicze zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych, a kwotę w wysokości 1.095 tys. zł, stanowiącą około 5% planowanych rocznych dochodów centralnego FOGR w 2008 r. przeznaczyć na dotacje dla samorządów województw na zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania, niezbędnego do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych.